

జారివకాళ్లు

రచన:

దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం

ఎడంకాలిపాదం బావి వరమీద బలంగా ఆనించి, కుడిచేతులోవున్న బొక్కనలోని నీళ్లను సలసలకాగి పొగలు కక్కుతున్న కాగులో పోస్తూ, ఎడంచేత్తో పైటను విసురుగా తొలిగించి, రవికముడి విప్పుతూ యాదాలాపంగా రుక్మిణమ్మ పక్క దాబామీదికి దృష్టి సారించింది.

ఆశ్చర్యంతో, భయంతో, సిగ్గుతో, అవమానంతో ఆమెకళ్లు తృటిలో మూసుకుపోయినై; గుండె తీవ్రాతి తీవ్రంగా కొట్టుకున్నది. నేలమీద గాలికి దొరచాడుతూన్న పమిటని రెండు చేతుల్లో నిండుగాకొమ్మల మీదికి తీసుకుని ఒక్క అంగలో రుక్మిణమ్మ యింటివసారాలో జొరబడింది.

“ఏంవోదినా! ఏంజరిగింది?” అన్న వియ్యపురాలి మాటలుగాని, “పీట తెస్తున్నా, కింద కూర్చోకండి!” అన్న కోడలి మాటలుగాని ఆమె చెవుల్లో జొరబడలేక పోయినై. వగరుస్తూ, పైటని

మరీనిండుగా గడ్డంకించుంచి వొళ్లంతా కప్పుకుంటూ రుక్మిణమ్మ అక్కడే — నేలమీద జేర్లబడిపోయింది.

“ఏంవోదినా! ఏలావుందివోంట్లో?” అంటూ వియ్యపురాలు వెండిగాను నిండుగా మంచినీళ్లు తెచ్చియిస్తూ భుజం మీద చేయివేసి అడిగినప్పుడు కూడా రుక్మిణమ్మ జవాబు చెప్పలేదు. గానుడు నీళ్లనీ ఓగుక్కలో తాగి, కాళ్ళిగానును తులశమ్మకు అందించి, ఆమె నిస్సారంగా ఓమారు ఎదుటిగోడకు వేలాడుతూన్న పటాలనంకచూసి, నీరసంగా కళ్ళుమూసుకుంది.

ఆగుర్దా, విచారంకలిసిన గొంతుల్లో వియ్యపురాలు తులశమ్మా, కోడలు కాంతం అడిగే ప్రశ్నలకు రుక్మిణమ్మ చేత్తోనే అన్నిజవాబులూ యిచ్చింది. తను బతికినంత వరకూ, అవమానంతో, సిగ్గుతో కుంగిపోవలసినంత దుస్కార్యం యిట్టే, ఏదేవత దయవల్లనో తప్పిపోయి

అభినాసక

నందుకు ఆమె లోలోనే కృతజ్ఞతా వచనాలు గొణిగింది.

“అయితే వాడినా! మీరున్నానాలు ఎక్కడ చేస్తుంటారు?” రుక్మిణమ్మ ఆయాసంగా అడిగింది.

తులశమ్మకు ఆప్రశ్న, ఆసితిలో అసందర్భంగా తోచింది. ఆయినా రెండు సంవత్సరాల బాంధవ్యంద్వారా కలిగిన అనుభవంతో, ఆమెకు వియ్యపు రాళ్ల ప్రశ్నలకు సందర్భాలంటూ వుండవని తెలుసు. అందుకే కొంత కుదుటపడిన హృదయంతో ఆమె మామూలుగానే జవాబిచ్చింది.

“లోగడ బావిదగ్గరే స్నానాలు చేసేతల్లం. యీమధ్యనే అందుకోసం వేరే గదికట్టించాం.”

రుక్మిణమ్మ మరేమీ ప్రశ్నించలేదు. ఆమెలో అసంఖ్యాకంగా ప్రశ్నలు కదులాడినై ‘డాబామీదనుంచి తనను చూసిన ఆ కుర్రాడెవరు?’ ‘ఎన్ని కోజులుంచిఅక్కడుంటున్నాడు?’ ‘లోగడ తనకోడలు కాంతం బావిదగ్గరే స్నానం చేస్తుండేదా?’ యిలాటివే అనేక ప్రశ్నలు ఆమెను వుక్కిరిబిక్కిరి చేసినై. అందుకే ఏప్రక్కా అడగలేక రుక్మిణమ్మ మరోగాను మంచిసీక్కు మాత్రం అడిగి పూరుకుంది.

గంట తరవాత స్నానాలగది తలుపు గడివేసుకున్నప్పుడు కూడా రవికే, చీరా విప్పేందుకు రుక్మిణమ్మ సంతయించింది. ఊడకు కంఠలు లేవనీ, తలుపు ఒకేచక్కతో చేయబడిందనీ,

ఒకటికి రెండుమార్లు జాగ్రత్తగా చూసి నిశ్చయించుకున్న తరవాత; ఆమె భయం భయంగానే, వివస్త్రకాగలిగింది.

స్నానం చేస్తున్నంతసేపూ రుక్మిణమ్మ అందరు దేవతలకూ, దేవుళ్ళకూ కృతజ్ఞతాభివందనాలు చేస్తునేవుంది. తనే ఆనిమిషంలో అలాగేకి చూడకపోతే ఎంత ఘోరం, ఆవమానం జరిగిపోయేది! వ్రాహ్మణులెరిసి నప్పటినుంచీ యీనాటి వరకూ, తన భర్తవొక్కడికితప్ప. మరే పురుషుడికంటా పడకుండా కౌపాడు కొస్తున్న తన నగ్నదేహం, నిండువెలుగులో ఆకుర్రాడికంట బడిపోయేది. ఆ తరవాత తన పాతివ్రత్యం, పవిత్రతా ఋగ్విషాక ఎలానిలవగలిగేవి!

తను రవికముడి విప్పబోతూ, డాబామీదికి దృష్టి సారించినప్పుడు, ఆకుర్రాడు అక్కడే నదురూబెదురూ లేకండా, తదేకధ్యానంగా తన వేపు చూస్తున్నాడు. తను చూసినప్పుడైనా అక్కడినుంచి కదలలేను. అలాచూడడం అతడికి ఆలవాటేనేమో! అయితే తన కోడలు కాంతం....!

రుక్మిణమ్మ తలగిర్రన తిరిగింది. కళ్ళు మైకం కప్పుకుని, స్నానాల గదంతా నలని చీకటిమయమై పోయింది. ఏదో ఆవేశించిన దానిలా ఆమె కాగులోని నీళ్ళను ఒకేమారుగా మీద గుమ్మరించుకుని, చీరతో వొళ్ళు తుడుచుకుని, చాలీచాలని పంచ వొంటికి చుట్టుకుని వణుకుతూ గదినుంచి బయటపడింది.

అ భి సా రి క

అంత ఆదుర్దాగా బావిదగ్గరనుంచి వసారాలోకి పరుగెత్తుకొచ్చి, అలా నేలకు చేర్చాపడిపోయిన కారణం తులశమ్మ ఎన్నిసార్లడిగినా, రుక్మిణమ్మ సరైన జవాబివ్వలేదు. ఆమె హృదయంలో అనేక అనుమానాలూ, ప్రశ్నలూ; తనే తులశమ్మను అడిగి తెలుసుకోవలసినవి నానా యాతనా పెడుతున్నవి.

సహించదని తెలిసినా, వియ్యపురాలి బలవంతంవల్ల ఆమె విస్తరిముందు కూళ్చొక తప్పలేదు. తలవంచుకుని అన్నంలో కూర కలుపుతూ రుక్మిణమ్మ విదారు నిమిషాలు అలాగే వుండిపోయింది. హృదయంలో గుబురుగా ముసురుకుపోతూన్న ప్రశ్నల్ని వేరు పరిచేందుకు మనస్సు ప్రయత్నిస్తూంటే, వేళ్లు అన్నంలోని వడ్డగింజల్ని వేరు పరిచేందుకు పనిచేస్తున్నయ్.

తలుపు నానుకుని అత్త వాలకొన్ని పరీక్షగా చూస్తున్న కొంతం, వంటగది గడప పక్కన కూర్చున్న తల్లి వేపుకు తలతిప్పి చూసింది. తల్లి హతుల కళ్లు కలుసుకుని తృటిలో ఓనిర యానికి వచ్చినై. తులశమ్మ గడపమీద పడివున్న వట్టి కళ్లు కనకరసు చేతిలోకి తీసుకుని, రుక్మిణమ్మను పరీక్షగా చూస్తూ ఆమె పక్కన కూర్చింది.

“ఏంవొదినా! వొంట్లో బావోలేదా?”

ప్రశ్నలతో, అనుమానాలతో సతమత కూతున్న రుక్మిణమ్మను, వియ్యపురాలి మాటలు తృల్లిపడేట్లు చేసినై. ఆమె విస్తరి మీదనుంచి దృష్టిని తులశమ్మ

మీదకు ఓక్షణం సారించి, తలుపు నానుకుని నిలుచున్న కోడలివంక తీక్షణంగా చూసి, “ఉహు! హు!” అని నసిగి మళ్ళీ తలవంచుకుంది.

“అన్నయ్యగారు కూడా వస్తే బావుం జే. అక్కడ హోటల్లో తిండి...”

మూగగా అంత నేపణ్ణించి వూరుకోవడం, హాస్యాస్పదంగా కనబడి, మాట్లాడేందుకు మాటలకోసం తడువు కొంటూన్న రుక్మిణమ్మకి, వియ్యపురాలి మాటలు మంచి ఆవకాశాన్నిచ్చినయ్. చప్పన మాటలు గొంతునుంచి బయటికి దొర్లినై.

“అదేవొదినా ... అదే అనుకుంటున్నాను! హోటల్లో తిండి వారికి సరిపడదు. వచ్చి పూటెనాకాలేదు— అప్పుడే యింటిమీదికి ఫూలిమళ్లులోంది. మీ అన్నయ్యగారికి హోటలు తిండి ఏమీ పడదు.”

తులశమ్మ, కూతురువంక పక్కమాపు చూసింది. కొంతం చిన్నగా నవ్వి తలుపు నానుకుని కూర్చుంది.

“అవును గాని వొదినా...”

“ఆ!”

వళ్ళీ అమ్మమ్మకు మాట పెగలలేదు. ఏమడిగితే, ఏ మర్కంచేసుకుంటారో అని ఆమెకు సంశయంగానే వుంది. మరోమిషం విస్తలో దృష్టి సలిపి, గుండెను దిటవు చేసుకుని అడిగింది.

“డాబామీద ఎవరో అద్దెకుంటున్నారలే వుంది!”

అ భి సా ర క

“అవును వొదినా! అదైకిచ్చాను. ఎంకోమందిలేరు. ఒక్కడే!”

రుక్మిణమ్మ దృష్టిని విస్తరిమిడిననుంచి, వియ్యపురాలి మొహంమీదికి తిప్పింది.
“భార్య, పిల్లలు క్రాళి?”

“లేరువొదినా. వొంటరిగానే వుంటాను. చాలామంచివాడు. తాలూకా ఆఫీసులో వువ్వోగం.”

రుక్మిణమ్మకు గొంతు పిసికినట్టయింది. తిన్న నాలుగు మెతుకులూ బయట పడేందుకు ప్రయత్నిస్తూన్నట్టు తోచింది. తను ఆసుమానించింది యవార్థంలా తోచింది —

వెండి గ్లాసులోంచి ఓ గుక్కెడు మంచి నీళ్ళు తాగి, రుక్మిణమ్మ కీచు గొంతుతో అన్నది.

“ఏదైనా... కాపరాలుండే యిళ్ళ మధ్య... అలా వొంటరిగా వుండే కుర్రాళ్ళు... ” ఆపైన ఆమె మాటలు మరీ కీచు మన్నయ్.

తులశమ్మ గతుక్కు మన్నది. ఆయినా యిలాంటిమాటలు చాలామంది లోగడ అన్నప్పుడు, తను చాలాసార్లు యిచ్చిన జవాబు ఆమెకు బాగాగుచ్చే

“అలాంటి కుర్రాడు కాదువొదినా! ఆడవాళ్ళు ఎగురైతే తలవంచుకుపోతాడు.”

“ఆ! ” రుక్మిణమ్మ అలాగే నోరు తెరిచి, గుండ్రని పెద్దకళ్ళతో తులశమ్మ కళ్ళలోకి చూస్తూ వుండిపోయింది. ఏదో పెద్ద తప్పుమాట అన్నదానిలా

భయపడిపోయి తులశమ్మ విసనికర్ర చాటున తలదాచుకుంది.

రుక్మిణమ్మకు అనుమానాలన్నీ పటాపంజరై, పలకలు తేలిన బరువైన సత్యం హృదయంలో భారంగా కనులాడింది. పురాణాల్లోని పతివ్రతల్ని, నోముల్ని, పూజల్ని అపహాస్యం చేస్తూండే కోడలి స్వభావం; తను యింతకాలంనంచి అనుమానిస్తున్నట్టే — అపవిత్రమైందని ఆమెకు తోచింది.

ఆరాత్రి రుక్మిణమ్మకు నిద్రపట్టలేదు. అత్తనారింటి తరపు మరణించిన పతివ్రతలూ, పుట్టింటి తరపు పతివ్రతలూ, దోమనెర ఆవతల గుంపుగా చేరి, ఆమె, తమకీరి ప్రతిష్టల్ని మంట కలిపే గువతిని, కోడలు గా స్వీకరించి నందుకు నానామాటలూ అని, నానా విధాలుగా మెటికలు విరిచారు.

“అమృతంలాంటి వంశంలో, విష సర్పం ప్రవేశించింది.”

రుక్మిణమ్మ ఆ వాక్యాలని, కలత నిద్రలో చాలామార్లు కలవరించింది. నిర్భయంగా తను రవికె ముడివిప్పటాన్ని, నొళ్లంతా కళ్ళుచేసుకుని చూస్తున్న ఆ దాబామిది కుర్రాణ్ణి, వియ్యపురాలు స్త్రీలు ఎగురైతే తల వంచుకుపోతాడంటూ చెప్పడం, ఎంత పచ్చి అబద్ధమో ఆమె వూహించుకుని, ఆసహ్యంతో, కోపంతో వికార పడింది.

‘బహుశా తల్లి - కూతుళ్ళు కలిసే నాటకమాడుతూండాలి. నేను కాప

అధికారం

రానికి వెళ్ళిన విను సంవత్సరాలకిగాని గర్భం ధరించలేదు. మా అత్త ఎనిమిదేళ్ళ కాపరం తరవాత మా ఆయన్ని కన్నది. మా అత్తగారి అత్త పడేళ్ళకి... మరి యీ కాంతం... పెళ్ళయిన ఏడాదికే గర్భవతివింది!

మంచానికున్న దోమతెరని బాగా తొలిగించి, కాళ్ళను కిందకు వేలాడేసి, రెండు చేతులూ తలను వడిసి పట్టుకుని రుక్మిణమ్మ అదే భావాల్ని మళ్ళీ మళ్ళీ మననంచేసింది; చాలా నేపటికి నీరసంగా నడుంనాల్చింది.

కుడికాలును మంచం పట్టెమీంచి కిందకు వేలాడేసి, ఎడంకాలును తల గడమీదపెట్టి, తల కాళ్ళకట్టవైపుకు పెట్టి, కలతనిదరలో పలవరినూండగా, బాగా బారెడు పొద్దెక్కిన తరవాత కాంతం అత్తగారిని భుజం తట్టి నిదరలేపింది. రుక్మిణమ్మ కళ్ళు తెరుస్తూనే ఎదురుగావున్న కొండల్నిచూసి కళ్ళవళపడి - క్రోధం ముప్పిరిగొన్న కళ్ళతో ఓమారు మొహంలాకి చూసి, మరో ప్రక్కకు తిరిగి పడుకున్నది.

“ఏం అత్తయ్యా! వొంట్లో బావోలేదా?”

రుక్మిణమ్మ ఏ జవాబూ చెప్పలేదు. యీ ‘వొంట్లో బావోలేదా?’ అన్న ప్రశ్న కిందటిదినంనుంచి తనను మళ్ళీ మళ్ళీ అడుగుతూనే వున్నారు. నిజంగా తనకు వొంట్లో బావోలేదా?

రుక్మిణమ్మ తలగడను కాలితో ఓ తన్ను తన్ని చప్పున లేచి కూర్చుంది.

పవిత్రమైన వంశం యీ సరికే ఆపవిత్రమైపోయింది. మరో మూడు నెలలకు దాని ప్రత్యక్షచిహ్నంగా, తన కొండలు కాంతం ఓ జీవని యీలోకంలోకి తెస్తుంది.

విపరీతమైన తలనెప్పితో ఆమె గిజగిజ కొట్టుకున్నది. కలలో కనబడినట్టూ, చీకట్లో కదుల్లాడినట్టూ - నిదరలేక ఎర్రబడ్డ ఆమె కళ్ళముందు అనేక భయంకరదృశ్యాలు కదుల్లాడినై. జగుప్సో, భయంతో; ముడుచుకుపోతున్న హృదయంతో, మూసుకుపోతున్న కళ్ళతో రుక్మిణమ్మ వసారాలోకి వచ్చి గుంజకు చేరబడి కూర్చుంది.

పనిమనిషికి అంట్లతోమే పని పురమాయిస్తున్న తులశమ్మ, వియ్యపురాల్ని చూసి అన్నది-

“ఏంవొదినా! రాత్రి బాగా నిదరపట్టలేదలేవుంది!”

రుక్మిణమ్మకు జవాబిచ్చేందుకు మనస్కరించకపోయినా మర్యాదకోసం బలవంతంగా మాటలు పెగుల్చుకుని, తడబడుతూ అన్నది.

“నిదర సరిగా పట్టలేదు. అన్నీ పీడకలలు!”

తులశమ్మ మరి మాట్లాడలేదు. పనిలో నిమగ్నురాలైపోయింది. తనను తల్లి-కూతుల్లిద్దరూ ఆదోలాచూస్తున్నట్టు రుక్మిణమ్మ అనుకుంది. బహుకాతనకు వొంట్లో బావోలేదని వాళ్ళు వ్రాహిస్తూండాలి. అసలు సంగతి వాళ్ళకిం తెలుసు! ఆ కుర్రాడికీ ఏళ్ళకీ-ముఖ్యంగా

అ త్త సా ర క

తన కోడలికి వున్న సంబంధమే మిటో ఖచ్చితంగా తెలుసుకుంటేనే గాని, తన మనస్సుకు శాంతివుండదని ఆమె నిర్ణయించుకున్నది. అనుమానాల్లో తనెందుకు చాధపడాలి?

“ఆ కుర్రాడు అదై సరీగా యిస్తూంటాడా?” కాలి కళ్ళతో నేలనురాస్తూ, తలవంచుకునే రుక్మిణమ్మ ప్రశ్నించింది.

“అదై ఒక్క కోడైనా ఆలశ్యం కాకుండా యిస్తూంటాడు. చాలా నిదానస్తుడూ, మంచివాడూ.”

రుక్మిణమ్మకు కణతలు చిటపటలాడినై. ఆ కుర్రాడి మంచితనమేదో తనకు తెలుసు! ఆమెలో వుక్రోవం పరవశ్యు తీసింది. వద్దనుకుంటూనే, ఆవేశంపట్టలేక కోపంగా అన్నది.

“ఆకుర్రాడు అంతమంచివాడంటూ నువ్వు చెపుతున్నావు వాడినా! కాని నిన్న ఏం జరిగిందో తెలుసా?”

“ఆ! ” తులశమ్మ ఆశ్చర్యంతో నిశ్చేష్టురాలైంది.

“స్నానాలగదివున్న సంగతి తెలీక, భావిదగ్గర స్నానంచేద్దామనుకుని రవికె విప్పతూ పైకిచూద్దనుగదా — దాబామీద నన్నుపరీక్షగాచూస్తూ ఆకుర్రాడు నిలబడివున్నాడు. నేను చూసిన తరవాతేనా అక్కడనుంచి కదలలేదు.”

“నిజంగానా వాడినా?”

“అబద్ధం చెప్పాలిసిన ఖర్మ నాకేం పట్టె! అతడి ముక్కు ముఖంకూడా ఎరగను.”

తులశమ్మ చాలా నొచ్చుకుంది! అయితే నిన్నటినుంచీ వియ్యపురాలు యీ సంగతి చెప్పకుండా ఎందుకు దాచినట్టు? ఆకుర్రాడు ఏదో ఆలోచించుకుంటూ, ఎటో చూస్తుంటే — తననే చూస్తున్నాడని పొరబడి వుంటుంది!

“కాని వాడినా! ఆకుర్రాడు ఏడెనిమిది నెలనుంచివుంటున్నాడు, యీనాటి వరకూ అలాంటి తరహా ఏమీ కనబడలేదు. నన్ను ‘అక్కయ్యా’ అంటూ ఎంతో ఆప్యాయంగా పిలుస్తాడు. యిప్పటివరకూ అతణ్ణి గురించి ఎవ్వరూ చెప్పడంగా చెప్పలేదు.”

తులశమ్మచూటలు రుక్మిణమ్మకి కర్ణకఠోరంగాతోచినై. ఏదో ఆలోచిస్తూ నిలబడివుండి వుంటాడనటం చాలా హాస్యాస్పదంగా కనబడింది. పైగా అక్కయ్యా అని పిలవడం ... అప్పుడు కాంతం ఏమవుతుంది? ఇంతకీ తులశమ్మకి ఆకుర్రాడి మంచితనంమీద తగని విశ్వాసంవున్నట్టు రుక్మిణమ్మకు ధృఢపడిపోయింది. తనే ప్రయత్నించి అతడినీచప్రవర్తనని వియ్యపురాలి కంట బజ్జేట్టు చేస్తే—మరి కాంతం...

రుక్మిణమ్మ తాపీగా అన్ని కోణాలనుంచీ ఆలోచించి ఓ నిర్ణయానికి వచ్చింది. నిన్నటివేళకే వడినీళ్ళ కాగును భావిదగ్గరపెట్టి, బొక్కెనతో చిన్నీళ్ళు పోస్తూ రవికెముడి సవరించి తలపైకెత్తి దాబామీదికి దృష్టిబరిపింది—

అక్కడే - నిన్నటిలానే ఆకుర్రాడు నిలబడి తనవైపు చూడడం ఆమెకంట

అభినాసక

బడింది. ఆమె మనస్సు చివుక్కు మన్నది. హఠాత్తుగా నీగు వొంతరలు ఆమెమీదికి దొర్లి తలవంచుకు నేట్లు చేసినె.

బొక్కెన అక్కడే పడే ఆమె గబగబా యింట్లోకి వెళ్లి వంటగదిలో కూర్చున్న తులశమ్మతో రహస్యంగా అన్నది.

“అక్కర్రాదు అక్కడే — నిన్నటి లానే నిలుచువున్నాడు.”

తులశమ్మ ఆమోటుబంటూనే లేచి నిలబడింది. ఆమెదృష్టికి యిందంతా ఓ ప్రహసనంలా కనబడింది. వచ్చి గోజైనా గడవకముందే వియ్యపురాలికి ఆ కుక్కరాడి విషయంలో యింతపట్టింపు ఎందుకు గలిగినట్టు?

తులశమ్మ బావిదగ్గరకువచ్చి పైకి చూసినప్పుడు, ఆ కుక్కరాడు అక్కడే నిలబడివున్నాడు. కళ్లు మాత్రం దూరంగా ఎక్కడో దేన్నో చూస్తున్నయ్.

తులశమ్మ తిరిగి యింట్లోకి వెళ్లి నప్పుడు రుక్మిణమ్మ వంటగది తలుపు పట్టుకుని ఆలోచిస్తూ నిలబడివుంది—

“వొడినా! అంతా నీ అనుమానం గాని—ఆ కుక్కరాడు అలాంటివాడు కాదు. ఏదో ఆలోచిస్తూ—ఎక్కడో చూస్తున్నాడు.”

రుక్మిణమ్మ ఆమెమాటలు వినిపించు కోనట్టే వూరుకుంది. కాని ఆమాటలు ఆమె హృదయంలో శూలాలా తిగిలి, మరికొన్ని అనుమానాల్ని, ఆలోచనాల్ని

రేపినె. ‘ఆమంచితనమేదో నేనేలేలుసు కుంటా!’ యిదీ ఆమె హృదయం మూగగా చేసిన ప్రతిజ్ఞ.

దృఢనిశ్చయంతో ఆమె బావిదగ్గరకువచ్చింది. కలలో, మైకంలో వున్న దానిలా, తన చర్యల అర్థాన్ని, ఫలితాల్ని తెలుసుకోలేని మెమరఫులో రుక్మిణమ్మ పైట ఎడంచేస్తో పక్కకు నెట్టి, రవి కవిప్పకూ పైకిచూచింది.

ఆమెకళ్లు జిగాలుమన్నయ్. ఆ కుక్కరాడు ఆమెవైపుకు చూస్తూండడమే గాక, చిన్నగానవ్వి, బాగా తలపంకించాడు.

రుక్మిణమ్మకు ఎవరో దీపుగటిగాతటి మొత్తంశరాన్ని కదిపి కుదిలించి నట్లు యింది. ఒక్క అంగలో వసారాలో జొరబడి రొప్పతూ గుంజపట్టుకు నిలబడింది.

“నేనేంచేశాను? నాపాతివ్రత్యం ఏమెనట్టు! తెలిసుండీ, ఓ నీచుడిముందు— అంతహీనంగా...”

ఆమె సన్నగా, హీనస్వరంతో అన్న ఆమాటలు ఎవరూ వినలేదు. కళ్ల వెంట జారిన ఒకటిరెండు నీటిబిందువుల్ని పైటచెంగుతో తుడుచుకుని, ఆమె అక్కడే విచారిస్తూ కూలబడింది.

ఆనాయం త్రం ఆరుగంటలకు వియ్యపురాలూ, కోడలూ నెనిమాకి వెళ్లాలమ్మన్నప్పుడు ఆమె తనవొంట్లో బావోలేదని ఖచ్చితంగా చెప్పింది. నిజంగానే రుక్మిణమ్మకు వొంట్లోబావో లేదు. యింత జరిగిన తరబాత— తన

కోడలి గర్భానికి కారకులెవరో ఆమెకు తెలిసిపోయినట్లు నోచింది. అయినా ఏదో అనుమానం ఆమెను పీడిస్తూనే వుంది.

తనే ఆవిషయం ఆకుర్రాణ్ణి అడిగితే? బహుశా నిజం చెప్పడు. నిజం చెపితే ఎంత బావుండును! కాంతంవంటి పతితురాలిద్వారా తన కొడుకువంకాన్ని నిలబెట్టడం ఎంత నీచమైన కార్యం! యాభై వేల ఆస్తికి వారసుడైన తన కొడుక్కి మరోపెళ్లి కాదనే భయం ఆమెకు లేదు.

వియ్యపురాలూ, కోడలూ సినిమాకి వెళ్లగానే, రుక్మిణమ్మ మళ్లీ ఓదృఢనిశ్చయంతో బావిదగ్గరకు వచ్చింది. ఆకుర్రాడు అక్కడే ఆవైపుకేమాస్తూ నిలబడివున్నాడు. ఆమెకు ఆశ్చర్యం వేసింది. వుద్యోగం అనిచెప్పే మాటలు వర్తిచేసేవో! యిరవై నాలుగు గంటలూ అక్కడ నిలబడి— అలామాస్తూండడమే అతగాడి వుద్యోగమేనో!

ఆమె బావిదగ్గర బింకంగా నిలబడి, మొహంలో ఏభావం ప్రకృటం కానీ కుండానే, ఆకుర్రాడివంక చూస్తూ రమ్మన్నలు తలవూపింది. అతడు మెల్లిగా నవ్వి. ఒక్క గంతులో దాబాదిగి, దొడ్డివాకలి నెట్టుకుని, మెరిసేకళ్లతో, నవ్వుతూ రుక్మిణమ్మ ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

అంత సామీప్యంలో ఆకుర్రాడిని చూడగానే, ఆమె కళ్లు పడికినై. పాదాఠకింద భూమి జరుగుతూన్నట్లు తోచింది. పట్టుదలతో, షానసిక శారీర బలాల్ని కూడగట్టుకుని.

“మరీదగ్గరకు రాబోకు. ఏమీలేదు. ఒక్కమాట అడుగుదామని పిలిచాను. నిజం చెప్పితే యీ ఆరు నవ్వుల గొలుసు...” ఆమె తడబడింది. ఆకుర్రాడు కొంచెం పెద్దగానే నవ్వాడు.

“డబ్బు యివ్వడమంటే నాకు అసహ్యం; పుచ్చుకోవడమంటే పరమ అసహ్యం. యిలాంటినాటిల్లో డబ్బు ప్రసక్తే రాగూడదు.”

రుక్మిణమ్మ ఆపాదమస్తకం వణికిపోయింది. అతడు నవ్వుతూ, మరీదగ్గరకి వస్తున్నాడు.

“దగ్గరకు రాబోకు నాయనా! నా వయసు నలభై దాటుతోంది. యీకాలపువాళ్లలా ఆల్లరిచిల్లరదాన్ని కాదు. ఓ విషయం అడుగుదామని...”

ఆకుర్రాడు రుక్మిణమ్మకు ఓ అడుగు దూరంలోకివచ్చి నిలబడి నవ్వుతూ అన్నాడు-

“నీ వయసు నలభై అంటే ఎవరూ నమ్మరు! యిరవై అయిదు లేకపోతే నువ్వె-అంతే! ఎంత అందం! యింకాకు యిందే ఎందుకు తటస్థపడ్డావు కానుక?”

రుక్మిణమ్మ కంపించిపోయింది. ఆమె నోటియంచి ఎంత ప్రయత్నించినా ఒక్కమాట గానీ, కనీసం ఏకబియ్యం గానీ వెలువడలేదు. పక్షపాతకోగలా ఆకుర్రాడి బలమైన చేతుల్లో నిస్సహాయంగా వుండిపోయింది.

* * *

“రేపు యీ వేళప్పుడు వీలొందదు. రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు దొడ్డివాకిలి

“తీర్చివా?” అని ఆ కుర్రాడు చెవులొ
మెల్లిగా అన్నప్పుడు రుక్మిణమ్మ తన
మనస్సుని, కాళ్ళూ-చేతుల్ని తన స్వాధీ-
నంలోకి తెచ్చుకుంది.

ఏంజరిగింది? ఆ జరిగిందేదో అప్ప-
టికి ఆమెకు తెలిసింది. కాని తను
అడిగి తెలుసుకుందామనుకున్న అసలు
సంగతి!

“కాంతం నాకోడలే! దానితో
ఎప్పుడైనా...” ఆ మాటలు రుక్మిణమ్మ
మొకంలో వుండి అడగలేదు. అడగా
లనే స్పష్టంగా అడిగింది.

ఆ కుర్రాడు నవ్వుతూ వేలితో
ఆమె బుగ్గమీద కొట్టి-

“నీ కోడలు చదువుకున్నదే గాని-
వత్తిపిచ్చిది! నీలోవున్న చొరవలో పదో
వంతువున్నా నేను కాదనేవాణ్ణి కాదు.
పదహారణాల పాత కాలపు మనిషి!”

రుక్మిణమ్మ ఆ మాటలు వింటూనే
వికృతంగా అరిచి, జుట్టు పీక్కొని ఎగిరి
కూర్చుని ఆకుర్రాడిజుట్టు రెండుచేతుల్తో
బలంగా పట్టుకున్నది. అతడు
భయంతో వెర్రగా అరుస్తూ, పెనుగు
లాడి జుట్టు విడిపించుకుని, దొడ్డివాకిలి
నుంచి బయటికి పరిగెత్తాడు.

—(0)—

